

مراکز رشد روستاشهری

شهرستان بستان آباد

کریم محصلی مین الدین

- سرشناسه : محصلی عین الدین، کریم، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام : مراکز رشد روستاشهری شهرستان بستان آباد/ کریم
پدیدآور : محصلی عین الدین.
مشخصات : فیض آباد مه ولات: انتشارات جالیز، ۱۳۹۷.
نشر :
مشخصات : ۱۱۷ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)،
ظاهر : نمودار (بخشی رنگی).
شابک : ۱۰۰۰۰۰ ریال: ۸-۴۱-۹۹۲۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت : فیها
فهرست :
نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. ۹۸-۹۲.
موضوع : بستان آباد (شهرستان)
موضوع : Bostanabad (Iran)
موضوع : عمران روستایی -- ایران -- بستان آباد
موضوع : Rural development -- Iran -- Bostanabad
رده بندی : ۱۳۹۷DS۳۰۷۵ م۲ ۲۵س/
کنگره :
رده بندی : ۲۲/۹۵۰
دیوپی :
شماره : ۵۲۳۸۴۰
کتابشناسی :
ملی :

مراکز رشد روستاشهری بستان آباد

کریم محصلی عین الدین

ناشر: نشر جالیز

چاپ: اول، بهار ۱۳۹۷ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: رقعی / تعداد صفحه: ۱۱۷

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۸-۴۱-۹۹۲۷-۶۰۰-۹۷۸

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: محمد قرائی

حق چاپ محفوظ است

آدرس: خراسان رضوی مه ولات، مدرس ۳ پ ۱۰ تلفن تماس: ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳-۰۵۱۵۶۷۲۸۷۹۷

دفتر پخش: مشهد، پیروزی ۱۷ پلاک ۱۵ واحد ۳ تلفن تماس: ۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۱۵.....	تئوری ورهیاقت نیاز های اساسی
۱۶.....	توسعه همه جانبه روستایی
۱۸.....	نگرش سیستمی
۲۰.....	نظریه قطب رشد
۲۲.....	تجربه مرکز پیرامون جان فرید من
۲۳.....	والدین و مادران
۲۷.....	نظریه توسعه روستا شهری، آگروپلین
۳۲.....	نظریه نظام سلسله مراتب سکنشگاهی
۳۳.....	دیدگاه ناحیه گرا
۳۳.....	برنامه ریزی توسعه یکپارچه منطقه ای
۳۴.....	توسعه پایدار منطقه ای
۳۶.....	رهیافت یکپارچگی فضایی عملکردی
۳۷.....	رهیافت تمرکز زدایی قلمروی
۳۸.....	رهیافت عملکرد شهر در توسعه روستایی
۴۳.....	تجربه های جهانی صورت گرفته در کشور های مختلف جهان
۴۵.....	رهیافت ساختار روستایی پیش رونده
۴۵.....	رهیافت برنامه ریزی مراکز روستایی
۴۷.....	چارچوب نظری

- معرفی منطقه ۵۷
- مشخصات جغرافیایی ۵۹
- آب و هوای بستان آباد ۶۲
- رودخانه های شهرستان بستان آباد ۶۲
- نقاط حساس و استراتژیک ۶۵
- جزیره تیل پراکندگی روستاهای دارای سکنه و خالی از سکنه ۷۱
- تجزیه و تحلیل زوایا ۷۵
- چگونگی عوه توزیع خدمات در منطقه ۷۵
- تجزیه و تحلیل نحوه توزیع خدمات در سطح دهستانهای منطقه ۸۹
- نحوه سطح بندی سکونتگاهها ۹۰
- سطح یک خدماتی ۹۶
- سطح دو خدماتی ۹۷
- سطح سه خدماتی ۹۸
- سطح چهار خدماتی ۹۹
- سطح پنج خدماتی ۱۰۰
- کلام آخر ۱۰۲
- برخی اصطلاحات تخصصی کتاب ۱۰۳
- منابع و مآخذ ۱۰۷

پیشگفتار

توجه به روستاها و مسایل ناشی از آنها از دیر باز مورد توجه اکثر برنامه ریزان روستایی و منطقه ای بوده و هست. هر کسی از منظر نظر و دیدگاه خود به روستا و اهمیت آن پرداخته و در مواردی راه حلهایی در جهت حل مشکل روستاها ارائه داده، بعضیها راه حل توزیع همه خدمات مورد نیاز سکونتگاهها در تک تک سکونتگاهها را بیان کرده اند.

در مقابل این نظر به که در اوایل پیروزی انقلاب طرفداران زیادی داشت، بعضیها طرح تمایع چندین روستا را در یک مکان خاص برای حل مشکل روستایان و به حد نصاب رساندن جمعیت روستاها جهت دریافت خدمات ارائه دادند.

بر طبق پیش بینیهای انجام شده جمعیت کشور در سال ۱۴۹۰ به بیش از ۱۰۵ میلیون نفر خواهد رسید. جمعیت شهر نشین کشور به ۷۲ میلیون نفر (۵/۷۲) در صد شهر نشین و ۲۸ میلیون نفر (۲۸/۷۲) در صد روستا نشین خواهد رسید (جمعیت و توسعه، ص ۳۲).

از آنجا که تعدادی زیادی از شهرهای حال حاضر با مشکلات کمبودهای خدماتی و زیر ساختهای شهری مواجه هستند و به دشواری به نیازهای شهروندان و حوزه نفوذ خود پاسخ میدهند. برای اینکه در آینده امکان به مطلوبیت رساندن شرایط زندگی و توزیع بهینه جمعیت در تمام سطوح سرزمین بخصوص جمعیت شهری وجود داشته باشد، لازم است در طرح ریزیهای ملی و

منطقه ای و نواحی مختلف کشور توجه خاصی به تمام مراکز سکونتگاهی، داشته و از یکسوینگری پرهیز گردد .

به علت وجود مشکلات اساسی در دو سر طیف (۱- حاکم شدن ایدئولوژی روستایی بر شهر ها ۲- بیکاری و بهره کشی صاحبان شرکت های شهری از جوانان مهاجر روستایی

۳- زاغه نشینی در کلان شهر ها ، ۴- به صرفه نبودن خدمات رسانی به روستا های کوچک برای دولت)، روستا شهر ها می توانند اهمیت خاصی برای حل این مشکلات داشته باشند . (شیعه اسماعیل، ص ۱۶۷-۱۶۸)

پس از چند دهه تجربه ناموفق کشورهای جهان سوم در رسیدن به توسعه صنعتی شدن ، این سئوال آشکار شده است که لازمه رسیدن به توسعه توجه به روستا ها و بخش روستایی به عنوان بخش پایه است . علاوه بر این ، وجود نابرابری شدید بین روستا ها و شهر ها و عدم تعادل بین بخش کشاورزی و صنعتی ، خود منجر به عدم تعادل در سیستم کلی جامعه می شود . رسیدن به توسعه نیازمند برقراری تعادل بین جامعه شهری و روستایی و بخش صنعت و کشاورزی و بین همه اجزاء تشکیل دهنده سیستم جامعه و سرزمین است .

امروزه اکثر صاحب نظران و دولتها به این نتیجه رسیده اند که بحران شهری، نخست بحران تولید کنندگان روستایی است که در شرایطی قرار گرفته اند که راهی جز روی آوردن به شهر ها برای آنها باقی نمانده است . (جمعه پور ، ۱۳۸۵ ، ص ۲۸)

با وجود رشد شتابان شهرنشینی و پیوستگی مسایل شهری و روستایی حقیقت مسئله نشان از آن دارد که در کشورهای در حال توسعه اهمیت کمتری به روستاها (ازاهمیتی که در عالم واقع دارند) داده می شود، لذا روستانشینی و لزوم توجه به توسعه روستایی به عنوان مهمترین مسئله در این کشورها مطرح می باشد. رسیدن به توسعه روستایی از طریق توسعه منطقه ای مقدور است، چرا که ایجاد تعادل بین سلسله مراتب سکونتگاهی از طریق ساماندهی سکونتگاههای منطقه، ایجاد تعادل در دسترسی همه افراد، کنش در منطقه به خدمات مورد نیاز میسر است در این میان روستاهای اقماری و روستاهای مرکزی به علت داشتن جمعیت کمتر نمی توانند، خدمات مورد نیاز خود را دریافت نمایند و همیشه در معرض خالی از سکن شدن قرار می دهند، لذا طی آیین نامه ساماندهی سکونتگاهها باید روستاهایی که از موقعیت مناسب در میان دیگر روستاها برخوردارند، به عنوان روستاهای مرکز انتخاب شوند و خدماتی را داشته باشند تا بتوانند روستاهای اقماری خود را تغذیه نمایند که در این میان روستا شهر (مرکز) (شد) می تواند نقش اساسی را ایفاء نما